

ΙΩΝΙΚΗ ΜΕΛΙΣΣΑ.

ΣΜΥΡΝΗ, τῆ 24 Αὐγούστου, 1851.

Ο ΚΑΛΟΣ ΠΛΟΥΣ.

—ο—

Ἐκ τῶν καλλίστων καὶ βραχέων τοῦ κόσμου τούτου τοξιδίων εἶναι ἀναντιβῆτως καὶ τὸ ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Σμύρνην καὶ Βυζάντιον, ἢ ἀνάπλιον, ἀγαπητὸν καὶ ποθητὸν πρὸς πᾶσιν Ἕλλησι καὶ φιλέλλησι, διότι ἐντεῦθεν καταμανθάνοντες πολλοὺς τόπους ωραίους, ἀξιολόγους καὶ ὀνομαστοὺς εἰς τὴν παλαιὰν καὶ τὴν νεωτέραν ἱστορίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Ἐν πρώτοις ἡ πόλις τῆς Ἀθηνᾶς ἡ κλεινὴ πατρίς τοῦ Σωκράτους καὶ Πλάτωνος καὶ Σφοκλείου, ὅσον καὶ ἂν ἀσχημίσθη καταθλιδομένη ὑπὸ τοῦ Παυρισμοῦ, σώζει πάντως τὴν φυσικὴν αὐτῆς χάριν καὶ ἐλευστικότητα, οὕτως εἰπεῖν, περιέχουσα, ἐκτός πολλῶν περιέργων ἀρχαίων λειψάνων καὶ πολλοὺς σοφοὺς ἄνδρας, καὶ τὴν μεγίστην τοῦ ἔθνους βιβλιοθήκην, ἡ ὁποία ἔχει πολλὰς εἰσέτι καὶ οὐσιώδεις ἐλλείψεις, ἀμελουμένη, ὡς καὶ ἄλλα πολλὰ, ὑπὸ τοῦ Παυρισμοῦ, μὴ ἀγαπῶντος ἐν Ἑλλάδι τὴν Παυρικὴν παιδείαν καὶ εὐκλειαν.

Μὴ ὑπαρχόντων Ἑλληνικῶν ἀτμοσφαιῶν εἰς τὸν διάπλου τοῦ Αἰγαίου, τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ τῆς Προποντίδος, διότι ὁ Παυρισμὸς δὲν ἐφρόντισεν ἐξ ἀρχῆς οὐδὲ περὶ τούτου, (ἐασχολούμενος ἐπιμελῶς εἰς τὸ φατριάζειν καὶ δικιεῖν καὶ καταθλίβειν τὸν Ἑλληνισμόν διὰ λόγους ἰδίους ἀπικρύφους), ἐπέβη μίαν τῶν ἡμερῶν ἐπὶ τινος Ἑλληνικοῦ ἀτμόπλου ἐκ Πειραιῶς, ἵνα ἐπισκεφθῶ τὴν Πατρίδα τοῦ Ὀμήρου καὶ τὴν καθέδραν τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, πρώτου καὶ μεγίστου τῶν Χριστιανῶν Αὐτοκρατόρων. Ἀναχθέντες λοιπὸν εἰς τὸ πέλαγος τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου τὴν αὐγὴν παρῆλθαμεν ἐκ τοῦ πλησίον πρὸ μεσημ-

βρίας τὸ Σούνιον ἄκρον, ἐφ' οὗ σώζονται μέχρι τοῦ νῦν τινὲς στήλαι παλαιοῦ Ἑλληνικοῦ ναοῦ. Εἶχομεν ἐκ δυσμῶν τὴν θέαν τῆς ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ Ἰμμητοῦ καὶ Βριλληνοῦ καὶ Πάρνηθος, ὁρέων τῶν Ἀττικῆς, καὶ τῶν κορυφῶν τοῦ Ἑλικῶνος ἐτι ἀπώτερα τῆς Γερανεῖας κατὰ τὴν Μεγαρίδα καὶ τῆς Ἀκροκορίνθου, καὶ τοῦ Ἀρχαίου τῆς Ἀργολίδος. Μεταξὺ δὲ αὐτῶν καὶ ἡμῶν ἔκειντο αἱ νῆσοι Αἴγινα, Σαλαμίς, Ἰδρέν, Βέλινα. Ἡ νῆσος Βέλινα, πλησιεσττέρα οὕσα πρὸς τὸ Σούνιον λέγεται σήμερον Ἅγιος Γεώργιος, ἀπὸ τῆς αὐτοῦ Ἐκκλησίας, καὶ κατοκεῖται ὑπότινων ποιμένων Ἰδριῶν. Τὸ πάλαι ὁμως ἦτο καλῶς κατοικημένη δίδουσα καὶ αὐτῇ φόρον εἰς τὸ ταμεῖον τῶν Ἀθηνῶν, ὡς φίνεται ἀπὸ τὰς ἐπιγραφὰς τῆς ἀνακαλυφθείσης πρὸ τινων ἐτῶν ἐν Ἀθηνῶν. Πρὸς νότον καὶ ἀνατολὰς ἐβλέπομεν ἄσμενοι, θέμα χαρῆστατον καὶ μοναδικὸν ἐν τῇ Οἰκουμένῃ, τὰς πολλὰς καὶ κατὰ διαστήματα συμμετρῶς πως παρακειμένους νήτους καὶ νησίδος τοῦ Αἰγαίου, ὡς ἐρασμαίς τινος κόρας τοῦ Ποσειδῶνος, μεγάλης καὶ μικρᾶς, ἀφορώσας τρόπον τιὰ πρὸς τοὺς διαπλέοντας, ἵνα ἐκλύσωσι τοὺς πάντας πρὸς τὰ ἐν αὐταῖς φυσικὰ θέλητρα. Παρηλθόμεν περὶ μεσημβρίαν τὴν ἀρβενωπὴν τοῦ Σιμωνίδου πατρίδα καὶ τὴν ἔρημον Γύαρον καὶ τὴν πενιχρὰν κατὰ τὸ φαινόμενον, πραγματικῶς δὲ πλουσίαν καὶ καλῶς ἑλληνίζουσαν νῆσον τοῦ φιλοσόφου Φερεκύδου, καὶ εὐρέθημεν τὴν νύκτα εἰς τὸ Ἰκάριον πέλαγος.

Κατὰ τὴν αὐγὴν τῆς ἐπιούσης εἶχομεν ὀπισθεν ἡμῶν τὴν Μέλαιαν ἕκρας τῆς Ἐρυθραίας Χερσονήσου καὶ τὸ ἐπ' αὐτῆς ὑψηλὸν καὶ εὐθηρον ὄρος τὸν Μίμαντα περιοικόμενον ἐν μέρει ὑπὸ ἀπηνῶν καὶ μιτοχρίστων ἀνδρῶν, οἵτινες συνεκατόρθωσαν τὴν πολυδάκρυτον ἐκείνην τῆς εὐάνδρου Χίου πανωλεθρίαν. Ἐπειτα ἐκ δεξιῶν μὲν τὴν Φωκίδα γῆν καὶ τὴν Λεύκη μετὰ τῶν

παρακειμένων Μυρμηκῶν σκοπέλων, ἐξ ἀριστερῶν δὲ τὴν νῆσον Δρυμοῦσαν, ἡ ὁποία λέγεται κοινῶς καὶ Μακρονῆσι ὑπὸ τῶν ναυτιλλομένων. Κατοικεῖται δὲ ὑπὸ Χίων καὶ ἄλλων ὁμογενῶν γεωργῶν, ἀλιέων καὶ μεταπρατῶν, ἔχουσα καὶ ἐκκλησίαν κτισθεῖσαν νεωστί. Ἡ νησίς αὕτη ἦτο καὶ τὸ πάλαι κατοικημένη, πολλὴ δὲ ὕλη τῶν παλαιῶν οὗτης κτιρίων χρησιμεύει σήμερον εἰς τὰς οἰκοδομὰς τῆς Σμύρνης. Κειμένη δὲ πρὸ τοῦ Σμυρναίου κόλπου, ὅπου εἰσέρχεται πανταχόθεν πολλὴ ναυτιλία, θέλει ἀκούσῃ πιθανῶς καὶ αὕτη ποτὲ διὰ τοῦ ναυτικοῦ, ὡς ἡ Μεγίστη κατὰ τὴν Λυκίαν.

Προχωροῦντες ἀπὸ τῶν Ἑρμαίων εἰς τὸν Σμυρναῖον κόλπον ἐβλέπαμεν ἄνωθεν τὴν ἐρατεινὴν θέσιν τῶν παλαιῶν Κλαζομενῶν, πατρίδος μεγάλου τινος φιλοσόφου τοῦ Ἀναξ-γόρου, τοῦ ἐπὶ νομομαθέντος Νοός, καὶ ἄλλων ἐνδόξων ἀνδρῶν. Ἄνωθεν τῆς νῦν θέσεως τῶν Κλαζομενῶν κεῖνται τὰ Βρύουλα ἢ Βουρλά, πολιτικῆ χριστιανικῆ, εὐανδροῦσα καὶ ἔχουσα τὸν ἀγαθὸν διδάσκαλον καὶ ἱεροκήρυκα Κύριλλον. Πρὸ δὲ τῶν Κλαζομενῶν κεῖται ἡ Μαράθουσα, νησιδίον λεγόμενον τὰ νῦν Ἅγιος Ἰωάννης, ὅπου μετακινήθησαν ποτὲ οἱ Κλαζομενῆται, φεύγοντες τὴν εσθλὴν τῶν Περσῶν. Τὴν νησίδα ταύτην κτήλησεν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος νὰ ἐνώσῃ μετὰ τῆς ζηρᾶς διὰ χόματος, δι' οὗ καὶ σήμερον ἔρχονται πολλοὶ τῶν προσκυνητῶν ἐκ τῆς περσικῆς εἰς τὴν Μαράθουσαν. Ἡ Ἐρυθραία Χερσονήσος συνδέεται μετὰ τῆς λοιπῆς Ἰωνίης διὰ τινος πενήκοντα σταδίου ἰσθμοῦ, τὸν ὁποῖον ὁμοίως ἐπεχείρησε νὰ ἐγκόψῃ ὁ ῥηθεὶς μέγας δορικτήτωρ, ἵνα ἐνώσῃ τοὺς κόλπους Ἑρμαίων καὶ Ἐφέσιον.

Σημειωτέον, ὅτι ὁ Ἑρμαῖος κόλπος ἀνομάσθη οὕτως ἀπὸ τοῦ εἰς αὐτὸν ἐκβάλλοντος Ἑρμου ποταμοῦ τὸν ὁποῖον οἱ Ὄθωμανοὶ λέγουσι Κεδις ἦτοι Καδήσιον, ὡς κατερχόμενον ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Φρυγίᾳ ἡδῶν, πλίχνης παλαιᾶς, ὅπου ὑπάρχουσιν αἱ πηγαὶ τοῦ ποταμοῦ. Προσθέτομεν ἐνταῦθα, ὅτι φέρονται καλῶς μακρῶθεν καὶ ὁ Μπέτυμνος καὶ ἄλλα ἴση τῆς μεγάλης Δέσφου.

Κατὰ τὸν προῖον τοῦ Ἑρμαίου πρὸς τὸν Σμυρναῖον κόλπον, ὅπου ὑπάρχουσι πολλὰ ῥηχὰ, σχηματιζόμενα ἐκ τῆς καταφρομένης ὑπὸ τοῦ Ἑρμου ἰλύος, ὑπάρχει τὸ Ἀχιλλεῖον, φρυγίον ὠχυρωμένον, φυλάττον τὴν εἰσόδον τοῦ Σμυρναίου κόλπου. Ὁ Στράβων προλέγει, ὅτι ὁ Ἑρμος θέλει κλείσει ποτὲ τὸν κόλπον τοῦτον. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἔκτοτε δὲν συνέβη τὸ κακὸν τοῦτο, ἀς ἐπιβλέψωμεν, ὅτι οὐδέποτε συμβήσεται, τοῦλάχιστον ἐπιπολλὰς ἑκατονταετηρίδας. Ἐάν δὲ συμβῇ ποτὲ, ὁ μὴ γένουτο, προλέγομεν, ὅτι θέλει ἐλαττωθῆ πολλὴ ἡ τῆς Σμύρνης ἐμπορία, μεταφερμένη εἰς τὰ Βρύουλα, τὴν Δρυμοῦσαν, τὴν Δεύλην καὶ τὴν Νέαν Ἐφσον. Σήμερον τὰ μεγάλα πλοῖα διαπορθεύονται πρὸς τὸ Ἀχιλλεῖον.

Ἡράξμεν τέλος εἰς τὴν Σμύρνην ἔχοντες πρὸ ἡμῶν κατ' ἀνατολᾶς τὴν δυτικὴν τῆς πόλεως ταύτης πλευ-

ρῆν καὶ τὸν Πάγον τὸ βουνὸν ἐστεφανωμένον ὑπὸ ἄκρας τειχισμένης, καὶ τ' ὄρος Μαστυοίαν, ἐκ δεξιῶν δὲ τὸ Κορδίκιον ὄρος, τοῦ ὁποῖου ἡ κορυφὴ λέγεται κοινῶς Δύο Ἀδέλφια, ἐξ ἀριστερῶν δὲ τὸ Σπιλον, ὄρος πολυκόρον, ἐκτεινόμενον ἀπὸ δυσμῶν πρὸς Ἀνατολᾶς. Ἐπ' αὐτοῦ ἦσαν τὸ πάλαι αἱ πόλεις Σίπυλος, Γανταλῆς, Ἰδαία, Ἀρχαιοπόλις καὶ ἄλλαι, καὶ ἡ λίμνη Σάλη, ὅθεν ῥεεὶ ὁ Ἀγελῶς, μικρὸς ποταμὸς ἐκβάλλων εἰς τὸν Μιλήσιον κόλπον, τὸν καὶ Αἰολικὸν μυχόν. Ἡ δὲ κυριωτέρα τοῦ Σιπύλου κορυφὴ ἐλέγετο ὑπὸ τῶν παλαιῶν *Ἡέλοπος θρόνος*.

Πολλοὶ προτιμῶσι τ' Αὐστριακὰ τῆς Ἑταιρείας Δούδ' ἀτμόπλοια παρὰ τὰ Γαλλικὰ, ὡς ἀναπαικτώτερα καὶ περιποιητικώτερα πρὸς τοὺς ἐπιβάτας. Καὶ ὄντως ὅπως οὐκ ἐγνώρισα κ' ἐγὼ τὴν διαφορὰν ταύτην. Ὅσον εἶναι οἱ Γάλλοι ναυτικοὶ εὐγενεῖς καὶ φιλόφρονες ἐπὶ τῆς ζηρᾶς, τόσον φέρονται χονδροὶ καὶ ἀπρόσιτοι ἐπὶ τοῦ πλοίου. Ἐπειτα πληροῦνται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως αὐτῶν, ὀλίγον φροντίζουσι περὶ τῶν συμφερόντων αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀτμόπλοῖόν μας ἐστάθη εἰς τὴν Σμύρνην ὅλην τὴν ἡμέραν αὐτὴν καὶ τὴν νύκτα, εἶχε κειρὰν νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν πόλιν ταύτην καὶ ν' ἀκούσω πολλὰ περὶ τῶν πραγμάτων αὐτῆς.

Ἡ Σμύρνη, ὅπου κεῖται σήμερον, ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, ἀμάρτισσα ἔκτοτε εἰς πολυανθρωπίαν καὶ ἐμπορίαν καὶ πάσχουσα κατὰ κειρῶν ἐκ τῶν πολέμων, τῶν σεισμῶν καὶ τῶν ἐπιηρησιῶν. Περιέχει δὲ τὰ νῦν ὑπὲρ τὰς 120,000 ψυχῶν, τῶν ὁποίων περίπου το ἡμισυ εἶναι ὁμογενεῖς ἡμῶν ὀρθόδοξοι, λαὸς φιλόκαλος καὶ φιλομαθῆς, μεταδίδων ὁσημέραι τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν εἰς τοὺς ἄλλους λαοὺς τῆς πόλεως ταύτης καὶ εἰς τοὺς δυστυχῶς ἀπολέσαντας αὐτὴν Ἕλληνας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἡ Σμύρνη ὡς καὶ τὸ Βυζάντιον εἶναι κοινὴ ἀγορὰ καὶ τροφὴ τοῦ ἔθνους καὶ ἰδίως τοῦ Αἰγίου. Ἐδῶ βλέπει τις παμπόλλου Αἰγαίουπελαγίτας καὶ τὸν κοινωνικὸν καὶ φιλελεύθερον καὶ εὐθυμὸν οὕτων χαρακτῆρα ἐπικρατοῦντα. Ἐντεθὲν ἡ πόλις οὕτη νησιωτίζει καὶ ἑλληνίζει πολὺ καὶ τοι μὴ νησιάζουσα μὴδὲ ὁμοροῦσα πρὸς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἑλλάδα. Αὕτη εἶναι σήμερον, ὡς εἶπεῖν, ὀφθαλμὸς καὶ διδάσκαλος τῆς Εὐρῆς Ἑλλάδος. Ἐὰν περὶ αὐτὴν χωρὶς κατοικοῦνται κυρίως ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, οἵτινες ζωογονοῦσι τὴν περιφέρειαν ταύτην, ἐξ ἧς ἔχει μεγάλην ὠφέλειαν ἡ Ὄθωμανικὴ ἐπικράτεια. Αἱ δὲ περὶ τὴν Σμύρνην πόλεις καὶ πόλιναι Φάκιας, Τῆμνος (Μελεμένη), Μιγνησία, Νύμφαιον, Πολίχνα (Χασαμπᾶς), καὶ ἄλλαι κατοικοῦνται κατὰ μέγα μέρος ἢ ζωογονοῦνται ὑπὸ τῶν ἡμετέρων.

Οἱ ἐμπρησμοὶ εὐπρέπισαν ὀλίγον τὴν Σμύρνην κτισμένην κακῶς πρότερον καὶ αἰετοτε κακῶς ῥυμοτμημένην ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη πόλις τῆς ἐπικρατεῖος ταύτης. Οἱ δὲ Σμυρναῖοι ὁμογενεῖς ἡμῶν ἀνατλοῦνται

προθύμως εἰς τὴν ἐμπορίαν καὶ πᾶσαν βιομηχανίαν, ἔπειτα εἰς τρυφάς, καλλωπισμούς, περιπάτους, εὐθυμίας καὶ εὐωχίας καὶ μικροφιλοτίμους ἐπιδείξεις, ἀμελοῦντες πολλὰς τὰς ἐκκλησίας, τὰ κοινὰ ἐν γένει καλὰ, διότι κατὰ δυστυχίαν ἐξησθένει καὶ σχεδὸν ἐμηδενίσθη παρ' αὐτοῖς ἡ Δημογεροντία, μεγάλη καὶ φυσικὴ πηγὴ παντός ἀγαθοῦ τῆς κοινότητος. Ὀλίγη φροντίς περὶ τῶν ἀπύρων, μεγάλη κατὰ πάντα παραλυσία. Ὀρφανοτροφεῖον εἰσέτι δὲν ἐσύστησαν οἱ Σκυροῦται καὶ τοὶ βλέποντες καθ' ἑκάστην πολλὰ πτωχὰ καὶ ὀρφανὰ εἰς τὰς ὁδοὺς φθειρόμενα καὶ ἀκοβαίνοντα ἢ κακοῦργοι ἢ ἀλλόθρησκοι.

(*Ἀκολουθεῖ συνέχεια.*)

ΠΕΡΙ ΕΥΜΑΘΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ.

Ἀφ' ὅλα τὰ ζῶα ὅσα ἐπιδέχονται μάθησιν, ὁ ἄνθρωπος εἶναι τὸ πλέον εὐύγωγον. Διὰ τῆς διδασχῆς, τῆς μιμήσεως καὶ τῆς ἔξεως, ὁ νοῦς τοῦ δύναται νὰ μορφωθῆ ὅπως τὸν θέλει τις. Διὰ τῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης δύναται νὰ ὑψωθῆ εἰς βῆμὸν γνώσεως πάντῃ ἀκατανόητου εἰς τοὺς χυδαίους καὶ ἀμαθεῖς τ' ἀνάγκη εἶναι μελετητικὸν θέαμα. Ὄταν ὁ ἄνθρωπος νοῦς ἀφῆθῆ ἄνετος καὶ στεροθῆ σχεδὸν πάσης εὐκαιρίας κοινωνικῶν γνώσεων, ταπεινότεται τόσον, ὥστ' ἐξισοῦται μετὰ τὰ συνετώτερα τῶν κτηνῶν. Εἶναι ὅμως περιττὸν νὰ μακρογορῶμεν ἐπὶ ἀντικειμένου συνηθούς καὶ εἰς τὸν ἐπιπολαιότερον παρατηρητὴν, ὅποιον εἶναι ἡ ἰκανότης τοῦ ἀνθρώπου, καὶ εἰς τὸ νὰ μνησθῆ διὰ τῆς παρατηρήσεως καὶ διδασχῆς. Τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων μολονότι δὲν φαίνονται τόσον εὐκαμπτα, ὅσον ὁ νοῦς των, ὅταν ὁμῶς διευσθύνονται ὀρθῶς δι' ἐπικίρου γυμνάσματος, δύναται νὰ ἐκτελέσῃσι θυμῶσια κατορθώματα. Ὅσοι συνηθούσι νὰ ζῶσιν εἰς πολιτισμένας κοινωνίας, δυσκόλως δύναται νὰ πιστεύσωσι τὴν εὐκνησίαν, τὴν ἀνδρείαν, τὴν ἐπιμονὴν καὶ τὴν ἐπίμονον φιλοκονίαν τῶν ἀγρίων ὅταν ἐνασχολῶνται ἀπλῶς εἰς τὴν θήραν τῶν ἀγρίων ζῶων διὰ τροφήν ἐαυτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των. Ἡ πεῖνα, ὁ κόπος, αἱ σκληραγωγίαι, τὰς ὁποίας ὄχι μόνον ὑποφέρουσι γενναίως, ἀλλὰ καὶ τὰς περιφρονοῦσιν, ἤθελον ἐκπλήξῃ καὶ τρομάξῃ τὴν φαντασίαν οἰουδήποτε πολιτισμένου ἀνθρώπου.

Ἐκτὸς τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ ἄλλα ζῶα εἰσὶν ἰκανὰ νὰ διδάσθῃσι. Οἱ πίθηκες, καὶ ἰδιαιτέρως τὰ μεγαλύτερα εἶδη αὐτῶν, μιμοῦνται τὰς πράξεις τοῦ ἀνθρώπου ἄνευ τινὸς διδασχῆς, δύναται δὲ νὰ ἐκτελέσωσι μὲ μεγαλητέραν ἀκρίβειαν τὴν μίμησιν ταύ-

την, ἔνεκα τῆς κατασκευῆς των, ἧτις ὁμοιάζει πολὺ τὸν διοργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Καλουροπίθηκος, λέγει ὁ Βυφφὼν, τὸν ὅποιον εἶδον, ἐβαδίζε πάντοτε ἐπὶ δύο ποδῶν, ἔτι καὶ ὅταν ἐβάσταζε βρέξ φορτία. Τὸ ὕφος τοῦ ἦτο μελαγχολικόν, τὰ κινήματά του εὐτακτα, ἡ διάθεσίς του ἡσπικὴ καὶ πολὺ διαφέρουσα ἀπὸ τὴν τῶν λοιπῶν πιθήκων. Δὲν εἶχε τὸ εὐερέβιστον τοῦ πιθήκου τῆς Βαρβαρίας, οὔτε τὴν ἔθελοκακίαν τοῦ Ὀλυβίου πιθήκου, οὔτε τὰ ἀλλόκοτα κινήματα τῶν μικρῶν πιθήκων. Ἴσως ἤθελε προφασισθῆ τις, ὅτι αὐτὸς εἶχε τὸ πλεονέκτημα τῆς διδασχῆς, ἀλλ' οἱ κοινὸι πίθηκοι, πρὸς τοὺς ὁποίους θέλομεν τὸν παραβαλεῖν, ἀνετράφησαν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Νεύματα καὶ λέξεις μόνον ἐξῆρκαν νὰ βάλλωσιν εἰς κίνησιν τὸν Καλουροπίθηκον. Ἐπὶ ὁ Ὀλύβιος Πίθηκος ἐχρειάζετο βράδον, καὶ οἱ κοινὸι πίθηκοι μάλιστα, διότι κἀνεῖς ἐξ αὐτῶν δὲν ἤθελε νὰ ὑπακούσῃ, ἄνευ δαρμού. Εἶδον αὐτὸ τὸ ζῶον νὰ προτείνῃ τὴν χεῖρά του εἰς τοὺς προσερχομένους νὰ τὸν ἐπισκεφθῶσι διὰ νὰ τοὺς συναῖξῃ ἐντὸς τοῦ δωματίου τοῦ καὶ νὰ συμπεριπατῆ μετ' αὐτῶν σύννους, ὡς νὰ ἦτο καὶ αὐτὸς εἰς ἓκ τῶν τῆς ἀνθρώπων ὁμηγύρεως. Ἴτον εἶδον καθήμενον πλησίον τῆς τραπέζης, νὰ ἀνοίξῃ τὸ περίζωμά του, ν' ἀπομαζῇ τὰ χεῖλη του, νὰ μεταχειρίζηται κοχλιάριον, ἢ περόνιον, διὰ νὰ μετακομίσῃ τὰ σιτίξ εἰς τὸ στόμα του, νὰ χύνη τὸ ποτόν του εἰς ποτήριον καὶ νὰ τὸ συγκρούη εὐτραπέλως μετὰ τῶν παρακαθημένων. Ὄταν προσεκαλεῖτο νὰ πῆ τεί, ἔφερε κοτύλιον καὶ ὑποκροτήρα, τὰ ἔθετεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἔβαλλε τὸ σάκχιρον, ἐέχεε τὸ ἀπόζημα τοῦ τεύτου, καὶ τὸ ἄφινε νὰ κρυσθῆ πρὶν τὸ πῆν ἔκαμνε δὲ ταύτας τὰς πράξεις διὰ τῶν νευμάτων μόνων, ἢ διὰ προφορικῶν διαταγῶν τοῦ κυρίου του, καὶ συχνάκις ἐξ αὐτομάτου. Δὲν ἔδραπε κἀνενα, μάλιστα ἐπλησίαζε τὴν ὁμηγυριν σεμιοπρεπῶς, καὶ παρουσιάζετο ὡς νὰ ἤθελε νὰ τὸν ἐωπεύσωσιν, ὑπερηγᾶτα τὰ σκυχρωτὰ, τὰ ὅποια ὁ κοθεὶς τὸν εἶδιδε, καὶ ἐπειδὴ ἔπασχεν ἀπὸ τὸ σιθῆος καὶ ἐνωχλείτη ἀπὸ συχνὸν βῆλα, τὰ πολλὰ γλυκύσματα ἀναμφιβόλως συνέτεινον εἰς τὸ νὰ ὀλιγοστεύσωσι τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς του. Ἐξῆσεν ἐν θέρος εἰς τοὺς Παρισίους καὶ τὸν ἀκόλουθον χειμῶνα ἐτελεύτησεν εἰς τὸ Λονδίον ἔτρωγε σχεδὸν πᾶν τὸ προσφερόμενον, ἀλλὰ προστίμα ὠρίμους καὶ ξηρὰς ὀπώρας ὑπὲρ πᾶν ἄλλο εἶδος τροφῆς ἔπινεν ὀλίγον οἶνον, ἀλλ' αὐτομάτως προέκρινεν ἀντ' αὐτοῦ τὸ γάλα, τὸ τέει, ἢ ἄλλα ἥπια ποτὰ.

Ὁ Κύριος Βρόσσης διηγεῖται περὶ δύο Κολουροπίθηκων, τῶν ἰσπίων ἢ ἠλικία δὲν ὑπερέβαινε τὸ ἐν ἔτος, ὅτι αὐτὰ τὰ ζῶα ἔχουσι τὸ ρυθικὸν πλεονέκτημα τοῦ νὰ κἀθῆνται εἰς τὴν τράπεζαν ὡς οἱ